

RUUSU-RISTI
JA
VAPAAMUURARIUS

PEKKA ERVASTIN ESITELMÄ

*Ruusu-Risti-matineassa Kansallisteatterissa
Helsingissä pääsiäispäivänä 1933*

RUUSU-RISTI

1933
Nurmeksen Kirjapaino
Digitalisoitu näköispainos 2006

„Ruusu-Risti ja vapaamuurarius” on kysymys, joka viime aikoina lienee pyörinyt monen ihmisen, monen tämänpäiväisen kuulijan mielessä täällä Suomessa. Onhan Ruusu-Ristin suhdetta vapaamuurariuteen pohdittu sekä henkilökohtaisissa keskusteluissa että painetussa sanassa. Ehkä näin ollen on paikallaan, jos muutamalla lyhyellä sanalla koetamme asiaa valaista.

Aloitamme määrittelemällä Ruusu-Ristin ja vapaamuurariuden nimitykset.

Mitä on Ruusu-Risti? Onko Ruusu-Ristin syntyhistoria ollut tekemisissä Vapaamuurariliikkeen kanssa? Ei, tiedämme kaikki että Ruusu-Risti on syntynyt n.s. teosofisen liikkeen pohjalla, sen teosofisen liikkeen, jonka Helena Blavatsky pani alulle viime vuosisadan viimeisellä neljänneksellä — tarkemmin sanoen v. 1875 — Amerikassa, New Yorkissa. Tämä teosofinen liike on sittemmin haarautunut moneen eri seuraan. Alkuperäinen Teosofinen Seura perustettiin edellä mainittuna vuonna, mutta tällä hetkellä on olemassa useampia eri teosofisia ja teosofishenkisiä seuroja. Niistä on yksi Ruusu-Risti meillä täällä Suomessa. Ensimmäinen jako eli hajaannus tapahtui alkuperäisessä Teosofisessa Seurassa jo pian Mme Blavatskyn kuoleman jälkeen. Helena Blavatsky kuoli vuonna 1891, ja kolme tai neljä vuotta myöhemmin tapahtui ensimmäinen hajaannus, kun yksi alkuperäisistä perustajajäsenistä — William Quan Judge — ja hänen kannattajansa ja ystävänsä erosivat Teosofisesta Seurasta ja muodostivat oman seuran. Näissä kahdessa teosofisessa seurassa pohdittiin sitten kauan, kumpi oli oikea

Teosofinen Seura. Kumpikin näet väitti, että juuri se itse oli oikea ja alkuperäinen. Kuitenkin tuntuu luonnolliselta, että se seura, johon perustajapresidentti eversti Olcott liittyi, ja jonka johdossa hän pysyi kuolemaansa saakka, oli teosofinen emäseura. Mutta Mr. Judgen amerikkalainen seura puolusti alkuperäisyyttään sillä perusteella, että seura oli perustettu Amerikassa, jotavastoin Mme Blavatsky ja eversti Olcott olivat muuttaneet Indiaan ja muodostaneet uuden päämajan Adyariin Madrasin lähelle.

Täten oli jo viime vuosisadalla olemassa kaksi suurta teosofista seuraa, jotka kilpailivat keskenään jäsenluvussa ja vaikutusvallassa. Myöhemmin syntyi Amerikassa uusia teosofisia seuroja, kun Mr. W. Q. Judgen seura itse muutti nimensä. Hän oli näet kuollut, ja Mrs. Tingley oli tullut seuran presidentiksi ja muuttanut nimen ”Yleiseksi Veljeydeksi”. Tämä nimi on nyt taas hyljätty, kun Mrs. Tingleyn kuoltua uusi presidentti, tohtori Purucker, otti takaisin vanhan nimen ”Teosofinen Seura”.

Nyt on siis olemassa paitsi Adyarin ja Point Loman kahta suurta seuraa useampia pienempiä teosofisia ja senhenkisiä seuroja, jotka syntyivät viime vuosisadalla Amerikassa ja kuuluvat teosofiseen liikkeeseen. Mutta muistakaamme vielä, että nykyisen Adyarin Teosofisen Seuran presidentin, tohtori Annie Besantin aikana muodostui Saksassa n.s. Antroposofinen Seura, joka oli osa Teosofisesta Seurasta, mutta eritettiin siitä v. 1912. Tämän seuran jäsenet ehkeivät tahdo tunnustaa teosofista alkuperäänsä, vaan mieluummin ajattelevat, että tohtori Steiner, joka oli sen alkuperäinen johtaja, toi sille oman antroposofiansa, joka oli toista kuin se teosofia, josta Mme Blavatsky oli puhunut. Epäilemättä on kuitenkin historiallinen tosiseikka, että

antroposofinen liike on syntynyt teosofisen liikkeen pohjalla. Samalla tavalla on täällä Suomessa meidän Ruusu-Ristimme syntynyt v. 1920, kun joukko jäseniä erosi Adyarin Teosofisesta Seurasta. Meillä on tällä hetkellä Suomessa neljä teosofista seuraa täydessä toiminnassa: se T. S., jonka päämaja on Indiassa, ja se, jonka päämaja on Point Lomassa, sitten Antroposofinen Seura ja vihdoin tämä meidän Ruusu-Ristimme.

Kaikki nämä seurat ja lukuisat muut ympäri maailmaa kuuluvat teosofiseen liikkeeseen. Kehitys vain on saanut aikaan näiden eri seurojen syntymisen. Hengessä ne kuuluvat yhteen ja samaan teosofiseen liikkeeseen. Välttämättä tulee sentähden kysyneeksi: Mikä on tämä teosofinen liike? Mikä on Ruusu-Ristin teosofinen ohjelma?

Ruusu-Ristiä nimitetään totuudenetsijäin seuraksi, ja koko teosofinen liike on totuuden etsimistä. Ne ihmiset, jotka lukeutuvat teosofiseen liikkeeseen ja sanovat itseään teosofeiksi, ovat totuudenetsijöitä. Mutta eivätkö esimerkiksi kaikki tiedemiehet ja kaikki, jotka tutkivat yliopistoissa, ole totuudenetsijöitä? Epäilemättä he ovat totuudenetsijöitä omalla tavallaan — enemmän älyllisellä tavallaan, jos niin voimme sanoa. Tiedemies, joka etsii totuutta, rajoittuu pakostakin omaan alaansa. Historioitsija tutkii historian alalla, luonnontieteilijä luonnon alalla j.n.e. Kukin on totuudenetsijä rajoitetussa muodossa ja määrätyllä alalla. Se on suurenmoista työtä, mutta totuudenetsiminen teosofisessa mielessä on hieman laajempi. Teosofisen totuudenetsijän käsitys on — sanoisinko — avarampi. Ainakin hänen pyrkimyksensä tähtää kauemmaksi ja korkeammalle, sillä hän ei ole — läheskään aina — yksistään tieteellisesti analysoiva tutkija. Hän on pikemminkin filosofi, joka ajattelee asioita synteettisesti,

elämänfilosofi, joka etsii elämän totuutta. Ja ehkä hän ennen kaikkea on uskonnollinen ihminen, mystikko, — jos niin tahtoisimme sanoa — uskonnollinen totuudenetsijä, joka ei hylkää uskontoja eikä pidä niitä vieraina eikä epäile niitä, vaan etsii totuutta niidenkin avulla. Hän on totuudenetsijä, joka tahtoo käsittää koko elämän ja ymmärtää mitä elämä on. Sentähden hän etsii vastausta kysymykseensä niin laajoilta ajoilta kuin mahdollista. Voisi sanoa, että hänellä on muuan tunnusmerkki. Jos esimerkiksi tieteellinen totuudenetsijä voi olla filosofiselta ja uskonnolliselta katsantokannaltaan materialisti — ihminen semmoinen, joka uskoo ainoastaan näihin näkyväisiin arvoihin, joka uskoo vain siihen, mitä voidaan aistimellisesti havaita, — niin taas teosofinen totuudenetsijä ei rajoita ennakoita omaa etsimistään tähän näkyväiseen ja aineelliseen maailmaan. Eikä hän liioin asetu skeptikon kannalle epäillen, onko mitään muuta olemassa kuin aineelliset ilmiöt, vaikka hän voi samalla niitäkin harrastaa, vaan hän on pikemmin vakuutettu siitä, että henki on todellisuus. Hän ei siis ole missään tapauksessa materialisti. Hän panee enemmän painoa tajunnan puolelle tässä maailmankaikkeudessa. Jokainen ajatteleva ihminen myöntää, että kaikessa elämän ilmennyksessä on kaksi vastakohtaa: aine ja henki — muoto ja tajunta — ilmennys ja sisällä oleva elämä. Emmehän oikeastaan tiedä mitään ilmiöitä elävässä maailmassa, joissa ei olisi näitä molempia aina yhdessä. Sanomme, eitä kuolleessa ruumiissa ei ole enää mitään tajuntaa. Mutta juuri se, että on niin suuri ero elävän ja kuolleen ihmisen välillä — kuollut ihminen on vain aineellinen olento, josta tajunta on hävinnyt, mutta elävä ihminen on olento, jossa tajuntakin elää ja toimii, — juuri sen nojalla ja sitä silmällä pitäen ihminen teo-

sofisena totuudenetsijänä ajattelee, että se tajunta, joka elähdyttää tätä aineellista ruumista elämän aikana ja nähtävästi ei enää ole olemassa kuolleessa ruumiissa, — se tajunta tuskin sittenkään voi olla tyystin hävinnyt. Ei edes aineellinen ruumis heti häviä alkuosiinsa. Se on kokonaan olemassa, ja jos hautaamme sen, kestää kymmeniä, jopa satoja vuosia, ennenkuin se on hävinnyt täydellisesti. Minkätähden tajunta, henki, elämä ihmisessä olisi hatarampi, huonompi olemassaolon todellisuus kuin aineellinen ruumis? Totuudenetsijä kallistuu hengen puolelle ja pitää luonnollisena, että henki, tajunta on olemassaolossa suuri, ehkä suurin tekijä. Ehkä aineellinen maailma kerran haihtuu näkyvistä, mutta tajunnan maailma, joka kasvaa ja kehittyy, pysyy sittenkin ehjänä kaikista aineellisista muutoksista huolimatta. Tajunnan, hengen maailma on teosofisen totuudenetsijän mielessä aksioomina, varmana premissinä. Sen sanoo hänen järkensä hänelle. Hän on niitä ihmisiä, jotka uskovat henkeen, tajuntaan, voisi sanoa Jumalaan, — sillä emmehän voi Jumalaan uskoa, jos uskomme ainoastaan näkyväiseen aineeseen. Mutta kun katselemme ja ajattelemme tajuntaa ja henkeä sen kaikissa ilmennysmuodoissa, ennen kaikkea ihmisessä, silloin voimme uskoa ja sanoa, että tajunta salaisena taustana on olemassa, Jumala on olemassa. Ja se Jumala on kaiken aineellisen ilmennyksen takana. Meistä tuntuu, että se todellisuus, joka on kaiken olemassaolon takana, on henkeä, tajuntaa — niinkuin kaikki uskonnot ovat opettaneet.

Sentähden teosofinen totuudenetsijä tuntee a priori sympatiaa ja luottamusta uskontoa kohtaan. Ne ovat kaikki edellyttäneet tuota jumalallista tajuntaa kaikessa olevaisessa. Ne ovat rakentaneet elämänymmär-

ryksensä jumalallisen tajunnan olemassaololle. Totuudenetsijä ei määrittele olevaisen suurta tajuntaa, ei heti sano, että Jumala on semmoinen ja semmoinen, vaan ainoastaan aavistaen tietää, että Jumala on, ja hänen etsimisensä kohdistuu Jumalan ymmärtämiseen, tuntemiseen ja tietämiseen. Se on tunnusmerkki teosofiselle totuudenetsijälle.

Sentähden hän ei tiedemiesten mielestä aina ole kylliksi tieteellinen. Kuitenkin tahdon ohimennen huomauttaa: niinkuin kaikki tiedätte ovat viime aikojen tunnetuimmat luonnontutkijat ja tähtitieteilijät jokseenkin yksimielisesti tulleet siihen johtopäätökseen, että tämän aineellisen — meille niin aineelliselta näyttävän — universumin, maailmankaikkeuden todellisena salaisuutena ja salaisena todellisuutena onkin henki. Ainetta ei oikeastaan ole olemassa. Mitä aine on? Sitä eivät tiedemiehet osaa ratkaista muulla tavalla, kuin sanomalla: aine on jotain ilmennystä, jonkun voiman ilmenemistä, ja meillä on ihmeellisiä aisteja, joilla aistitsemme ja havaitsemme sitä voiman ilmene- mistä, joka näyttäytyy meille aineena. Mutta mitä aine itsessään on, sitä ei voi sanoa.

Teosofinen totuudenetsijä kyllä lisää: aineen synty- sanat on etsittävä vielä syvemältä. Se ei ole taval- lista voimaa. Kun lähdemme ainetta tutkimaan, emme tule ainoastaan voimapisteisiin, vaan syvemmälle pyrkiessämme tulemme ajatukseen, järkeen, tajuntaan. Tajunta on luultavasti aineenkin takana. Niinhän vanhoissa indialaisissa filosofisissa kirjoituksissa sanotaan: Alussa on jumalallinen tajunta; tällä tajunnalla on ihmeellinen maajaa eli taikavoima, ja sen avulla tajunta luo ilmenneen maailmankaikkeuden. Teosofinen to- tuudenetsijä ajattelee sentähden a priori, ettei aineelli- suuttakaan voida rajoittaa sanomalla, että tämä mei-

dän havaitsemamme aineellisuus on ainoa. Päinvastoin meidän täytyy tunnustaa mahdollisuudeksi, että on ainetta, aineellista ilmennystä muissakin muodoissa kuin mitä nyt näemme. On epäilemättä olemassa toisiakin maailmoita.

Kysykäämme nyt: Minkätähden olemme Ruusu-Ristissä omaksuneet nimen ”Ruusu-Risti”? Miksi emme tunnusta olevamme teosofinen seura?

Sen kyllä mielellämme olisimme tunnustaneet, tunnustaneet sanallisestikin, mutta meidän mielestämme oli ikävää kaikki, mikä näyttäisi kilpailulta. Oli olemassa toisia seuroja jotka, kuten sanottu, vuosia siten riitelivät siitä, mikä niistä oli oikea teosofinen seura; me puolestamme ajattelimme, että vältämme riidan syyn, kun esiinnyimme puolueettomalla nimellä. Tahdoimme tunnustaa toisetkin teosofiset seurat totuudenetsijä-seuroiksi, ja niin ollen tahdoimme valita nimen, joka olisi meidän omamme. Ja miksikä valitsimme tuollaisen nimen kuin ”Ruusu-Risti”? Mistä me sen saimme? Ruusu-Risti — sehän on vain suomenkoski saksalaisesta sanasta Rosenkreuz, eikä Rosenkreuz ole mikään tuntematon sana. Viime vuosisatoina on täällä Euroopassa puhuttu paljonkin rosenkreuziläisistä. Tiedämme historiasta, että he olivat hämäräperäisiä olentoja, kullantekijöitä, filosofeja, totuudenetsijöitä, jotka toimivat salassa eivätkä paljon antaneet tietoa itsestään — varsinkaan alussa. Vasta 1700-luvun lopulla esiintyi joitain rosenkreuziläisiä seuroja länsimailla. Jo edellisellä vuosisadalla olivat niistä julkisesti puhuneet semmoiset kirjailijat kuin Robert Fludd Englannissa ja Johan Valentin Andreæ Saksassa, joka ensimmäisenä julkaisi rosenkreuziläisiä kirjoja.

Ja mitä nämä rosenkreuziläiset olivat? Heistä

tiedettiin vain sen verran, että he olivat totuudenetsijöitä, Jumalaan uskojia ja siveellisiä pyrkijöitä, joilla ehkä oli yliluonnollisia tietoja ja taitoja, mutta kun ei saatu oikeastaan kiinni heistä, he jäivät kansojen mielikuvituksessa salaperäisiksi kullantekijöiksi y.m.s.

Itse asiassa nimitys ”rosenkreuziläinen” pyhimmässä merkityksessään tarkoittaa jotenkin samaa kuin mitä nykyajan teosofisessa liikkeessä olemme ymmärtäneet sanoilla adepti, mestari, j.n.e. Ja kun rosenkreuziläiset puhuivat viisaista veljistään, jotka muodostivat salaisen ja tuntemattoman seuran, muistamme kuinka nykyajan teosofisessa liikkeessä alusta lähtien on puhuttu Mestarien salaisesta ”Valkoisesta Veljeskunnasta”, johon kuuluvat kaikki ihmeellisimmät henkilöt historiassa: Buddha, Zarathustra, Jeesus Kristus ynnä kymmenet muut. Samaa seikkaa lienevät rosenkreuziläiset — ainakin vanhimmat, kokeneimmat — ajatelleet todellisilla rosenkreuziläisillä ja heidän veljeskunnallaan. Puheillaan he arvatenkin tähtäävät juuri samaan Valkoiseen Veljeskuntaan.

Meistäkin — ruusuristiläisistä — tuntui silloin, kun ryhdyimme perustamaan omaa seuraa, ettei ole sen pyhempää nimeä kuin Ruusu-Risti. Kysyimme vain itseltämme, oliko meillä oikeutta käyttää niin pyhää nimeä. Mutta sitten tiesimme, että oli rosenkreuziläisiä seuroja olemassa eri maissa — Englannissa, Saksassa, Amerikassa — ja että ne eivät kuuluneet teosofiseen liikkeeseen. Jotkut niistä olivat varmasti vanhempia kuin nykyinen teosofinen liike. Me ajatelimme näin: emme etsi yhteyttä niiden kanssa, vaan asetimme sisäisen todellisuuden ja totuuden kannalle. Todellisen teosofisen seuran todellisuus on siinä, että sen jäsenet ovat totuudenetsijöitä, ja että se itse on

salaperäisessä yhteydessä Mestareiden veljeskunnan kanssa. Samaten todellisen rosenkreuziläisen seuran todellisuus on siinä, että sen jäsenet ovat totuudenetsijöitä, ja että se itse on jossakin yhteydessä tuon pyhän veljeskunnan kanssa, joka on kaiken henkisen elämämme takana. Jotkut kristityt tunnustavat uskovansa „Pyhien seurakuntaan”. Tämä ei tarkoita silloin kirkkoa — siihenhän kuuluvat kaikki kastetut ihmiset maan päällä. Pyhien seurakunta on, ajattelevat he, joku sisäinen piiri kirkossa.

Pyhien seurakunta on tuskin olemassa tässä meidän keskellämme. Pyhien seurakunta tarkoittaa epäilemättä samaa kuin mekin tarkoitamme salaisella Valkoisella Veljeskunnalla, jossa Kristus on kaikkien pohjana ja pääänä. Pyhien seurakunta on ainakin teosofisen totuudenetsijän mielestä juuri tuo Salainen Veljeskunta, ja kaikki ne ihmiset, jotka ovat suuremmassa tai pienemmässä tietoisessa yhteydessä Salaisen Veljeskunnan kanssa, ovat silloin kuin portteja tai teitä pyhien seurakuntaan.

Nyt kysymme: mitä on vapaamuurarius? Saamme vastaukseksi, että vapaamuurariliike — ainakin siinä merkityksessä kuin yleensä sitä tunnemme — syntyi Lontoossa v. 1717 sillä tavalla, että neljän eri vapaamuurarilooshiin jäsenet kokoontuivat yhteen, päättivät perustaa Suurlooshin ja valitsivat suurmestarin itselleen. Siitä lähtien vapaamuurariliike tuli tuoksi puolijulkiseksi liikkeeksi, mikä se nyt on. Se on levinnyt kaikkiin maihin ja kaikki ihmiset tietävät, että vapaamuurareita on olemassa. Kuitenkaan ei tiedetä perin pohjin, mitä nämä vapaamuurarit ovat. Huhuja on kaikenlaisia, mutta vapaamuurarit itse pitävät omat asiansa salassa. Se on siis salaperäinen liike sekin, ja kaikkea salaperäistä aina epäillään, ja siitä ajatel-

laan kaikenlaista epäedullista. Tämä ei mitään todista, siliä aina on olemassa vastustajia kaikilla aatteilla, ja nämä vihamiehet keksivät, mitä keksivät, asioista, joita he eivät tunne, mutta joille he eivät ole suopeita. Semmoiselta taholta emme kuitenkaan saa tietää mitään itse asiasta. Jos tahdomme todellista tietoa täytyy meidän kysyä asianomaisilta tai heidän ystäviltään. Asianomaiset itse ovatkin ainoat, jotka voivat vastata kysymykseen, mitä he ovat. Emme näin ollen voi tietää vapaamuurariudesta muuta kuin mitä vapaamuurarit itse ovat omassa kirjallisuudessaan siitä puhuneet. Sittenkään emme tunne vapaamuurarien menoja emmekä joka kohdassa heidän filosofiaansa, ennenkuin olemme itse tulleet vapaamuurareiksi.

Vapaamuurariliike on kahtena vuosisatana levinnyt ympäri maapallon ja jakautunut sekin monenlaisiin haarautumiin. On olemassa monta n.s. suurlooshia, monta järjestelmää eli systeemiä. Kaikki vapaamuurarit tunnetaan muutamista asioista, ja kaikki vapaamuurarit voivat tuntea toinen toisensa niin päivällä kuin yölläkin, kuten sanotaan. Mutta kuitenkin on olemassa erilaisia systeemejä, jotka eivät kaikki edes hyväksy toisiaan. Vapaamuurariliike suurin piirtein on miesten liike, vapaamuurariloosheissa on vain miehisiä jäseniä. Siitä huolimatta vapaamuurarit itse ovat perustaneet joitakin vapaamuurariliikkeitä naisia varten, jollainen on esim. „Itäinen tähti” Amerikassa. Toiselta puolen perustettiin Ranskassa 1890-luvulla n.s. yhteisvapaamuurarius, joka otti riveihinsä myöskin naisia, vaikka se oli täydellinen skottilaisen systeemin mukainen vapaamuurariliike. Siten maskuliininen liike avasi ovensa naisille. Ei tosin sillä tavalla, että joku miesten suurlooshi olisi äkkiä avannut ovensa ja ottanut vastaan naisia, vaan siten, että jotkut miesvapa-

muurarit tunsivat, kuinka väärin oli, etteivät naiset saaneet osaansa siitä hyvästä, mitä oli vapaamuurariudessa. Yhteisvapaamuurariutta eivät tietenkään kaikki miehiset vapaamuurariliikkeet vielä ole hyväksyneet, vaan sanovat, että naisia ei voida tehdä vapaamuurareiksi.

Väitetään, että meillä tässä Ruusu-Ristissä on suhde vapaamuurariuteen. Myönnetään kyllä, jos luetaan Ruusu-Ristin sääntöjä ja peruslakeja, että Ruusu-Ristillä teosofisena seurana ei ole mitään varsinaista tekemistä vapaamuurariuden kanssa, mutta sanotaan myöskin, että Ruusu-Ristissä on looshielämä järjestetty vapaamuuraripohjalle. Tämä on totta, vaikka se ei tapahtunut silloin, kun Ruusu-Risti perustettiin, vaan myöhemmin. Muutamat meistä olivat tulleet vapaamuurareiksi äskenmainitun yhteisvapaamuurariuden turvissa, ja siitä johtui päätös, että Ruusu-Ristissä looshielämä järjestettiin vapaamuuraripohjalle. Ainoastaan osa Ruusu-Ristin jäsenistä kuuluu loosheihin ja on vapaamuurareita. Toiset eivät ole sitä; n.s irtto- ja ryhmäjäsenet eivät ole saaneet vapaamuurarivihkimystä. — Mitä on sitten tämä vapaamuurarius, ja minkätähden liitimme sen Ruusu-Ristiin ?

Vapaamuurariudesta voisi puhua aivan samaa, mitä äsken puhuttiin teosofisesta liikkeestä ja teosofisista seuroista. Vapaamuuraritkin loosheissaan ovat totuudenetsijöitä, ja useimmat vapaamuurarisysteemit ja -järjestelmät — englantilaiset, saksalaiset, ruotsalaiset — ovat tunnustaneet uskonnollisenkin pohjansa. He uskovat Jumalaan. Heidän totuudenetsintänsä ei ole ateistista, vaan on uskonnollisella pohjalla.

Mitä eroavaa ja uutta tarjoaa nyt vapaamuurarijärjestelmä semmoista, jota ei ole muissa totuudenetsijäin seuroissa? Se on vertauskuvakieli ja juhlamenot. Olin omasta puolestani tehnyt sen havainnon käy-

dessäni teosofisissa loosheissa eri maissa, että elämä niissä ei ollut niin harrasta, pyhää ja kaunista, kuin se olisi voinut olla. Tein hengessäni sen havainnon, että jos elämä loosheissa tehdään seremonialliseksi, niin se tulee pyhäksi. Niin on kaikissa uskonnoissa jumalanpalvelus tehty seremonialliseksi, mutta uskonnoissa — kristikunnassa ainakin — nämä seremoniat ovat julkisia. Niitä vietetään kirkoissa, ja kuka tahansa voi olla niissä läsnä. Sentähden ne eivät koskaan voi tuntua niin intiimeiltä, hartailta, pyhiltä, kuin jos niihin ottaisivat osaa ainoastaan semmoiset ihmiset, jotka — kirkollisella kielellä — ovat todella uskovaisia, toisin sanoen oikealla tavalla seremonioihin valmistuneita. Sentähden käsittääkseni vapaamuurarit ovat pitäneet seremoniansa salassa, eivätkä anna kenen tahansa tulla looshiin; ainoastaan hyväksytyt ja vihityt vapaamuurari saa astua looshiin. Silloin kokoukset juhlamenoillaan vaikuttavat hartautta nostavasti, vaikuttavat jalostavasti, puhdistavasti ja mieltäylentävästi jäseniin. Tämä on tarkoitus: pyhän looshin on oltava jumalanpalvelusta. Onhan oma Vapahtajamme ja Mestariimme Jeesus Kristus sanonut: „Kun rukoulet, älä rukoile niinkuin ulkokullatut, jotka rukoilevat kirkoissa ja katujen kulmissa herättääkseen ihmisten huomiota ja kunnioitusta, vaan mene kamariisi, sulje ovesi ja rukoile Isääsi, joka on salassa”. Ja onhan Hän myöskin sanonut: „Missä teitä on kaksi tai kolme koolla minun nimessäni ja hengessäni, siinä olen minäkin mukana”.

Vapahtajan käskyä noudattaen vapaamuurarit ovat aina kokoontuneet suljettujen ovien takana, koska vain siten he ovat saaneet tukea ja voimaa siveellisissä itsekasvatuspyrkimyksissään. Sillä mitä vapaamuurarius muuta on sekään kuin itsekasvatuspyrkimystä? Se on

ihmisten pyrkimystä kasvattaa itseään paremmiksi ihmisiksi. Onhan vapaamuurarien peruskirjassa sanottu, että vapaamuurarius on vertauskuvissa ja allegorioissa esitetty siveellinen elämänpyrkimys. Sen seremoniat ovat vertauskuvallisia. Jokainen vapaamuurari koettaa syventyä niihin ja tutkia niitä. Nehän vaikuttavat häneen ylentävästi. Ne ovat jumalanpalvelusta. Ymmärrän viime vuosisatojen miesvapaamuurareita, jotka eivät tahtoneet päästää naisia oviensa sisäpuolelle, sillä he — ainakin hartaimmat ja parhaat — tahtoivat palvella Jumalaa yksinäisyydessä. Eiväthän he voineet itkeä, jos eivät olleet suljetuissa kammioissa, joissa heidän sydämensä saivat vapaata käeltään puhua, heidän ajatuksensa viivähtää Jumalan luona ja heidän sielunsa olla polvillaan Jumalan edessä. Siellä he saivat tutkia itseään ja tehdä hyviä päätöksiä. Naisten läsnäolo olisi häirinnyt. Vasta nykyaika on avannut silmänsä naisten inhimilliselle yhdenvertaisuudelle — vasta nykypäivinä voimme ajatella naistakin vakavana vapaamuurarina.

Me Ruusu-Ristissä, jotka kuulumme Ruusu-Ristin looshielämään ja olemme vapaamuurareita, emme etsi maailman kunniaa emmekä sen tunnustusta. Tuskin on ainoatakaan vapaamuuraria maailmassa, joka meistä välittäisi. Eivät miehiset vapaamuurarit hyväksy meitä. Ei hyväksy liioin yhteisvapaamuurarius, josta olemme lähtöisin. Meidän täytyi erota siitä siksi, että meillä oli liian henkisiä pyrintöjä. Meitä on pieni joukko, kuin alkukeskus. Jos meistä joskus lähtee valoa muuhun maailmaan, on se tulevaisuuden kysymys. Emme ole suhteissa mihinkään. Olemme pikemmin kuin hyljätyt, mutta mitään tunnustusta emme pyydä. Pyydämme vain työrauhaa ja pyhättöä, missä saamme omalla tavallamme palvella Jumalaa.

